

Regelbunden tillsyn i Edströmska gymnasiet

Gymnasieskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Västerås kommun under hösten 2009 och besökt Edströmska gymnasiet den 2 och 3 september 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 15 februari 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Edströmska gymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. I Edströmska gymnasiet intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever

Edströmska gymnasiet	Antal elever
Gymnasieskola	414

Källa: Skolans uppgifter i samband med tillsyn 2009

På Edströmska gymnasiet finns två nationella program: Fordonsprogrammet (FP) och Byggprogrammet (BP) samt Individuellt program (IV). Utöver gymnasieutbildning har skolan vuxenutbildning för cirka 140 studerande. Edströmska gymnasiets skolledning utgörs av en gymnasie Rektor och en rektor. Gymnasie Rektorn är ansvarig för eleverna på Fordonsprogrammet och rektorn är ansvarig för eleverna på Byggprogrammet samt Individuella programmet.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 1: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit slutbetyg

	Edströmska gymnasiet					Kommun- grupp ¹	Riket	
							Fristående skolor	Kommunala skolor
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Byggprogrammet (BP)								
Genomsnittlig betygspoäng		12,5	11,1	11,9	11,1	12,2	11,7	12,3
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier		100	..	93	75	89	85	92
Fordonsprogrammet (FP)								
Genomsnittlig betygspoäng		10,7	11,0	10,8	10,9	11,7	11,7	11,6
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier		85	84	80	83	82	85	83

¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommungruppen

Individuellt program								
Genomsnittlig betygspoäng	.	.	.	.	.	.	.	14,4
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	.	.	.	.	.	.	.	91
Totalt								
Genomsnittlig betygspoäng		10,9	11,0	11,0	10,9	12,0		12,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier		88	82	82	81	86		86

Källa: Skolblad – Skolverkets nationella statistik 2009

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Edströmska gymnasiet startade höstterminen 2004. Därför finns uppgifter om skolans resultat först från år 2005 i Skolverkets statistik. Av tabell 1 framgår att resultatet för eleverna på skolans Byggprogram har varierat något under åren 2005 - 2008, medan det har varit ganska oförändrat på Fordonsprogrammet. Skolans genomsnittliga betygspoäng för 2008 är lägre än motsvarande resultat för riket. Det gäller även resultatet uppdelat på programnivå. För eleverna på skolans Individuella program saknas uppgifter om resultat på grund av att eleverna är för få. Av de elever som år 2008 fick slutbetyg från Edströmska gymnasiet är andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier lägre än motsvarande nivå för riket. På programnivå är andelen elever på skolans Byggprogram med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier år 2008 betydligt lägre än jämfört med riket. För eleverna på skolans Fordonsprogram är nivån densamma som för rikets kommunala skolor. Skolans rektorer uppger vid Skolinspektionens besök att andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier har ökat under det senaste läsåret och uppgår vårterminen 2009 till 89 procent. Enligt rektorerna kan denna resultatförbättring delvis förklaras av det utvecklingsarbete som skolans arbetslag bedriver.

Skolinspektionen bedömer att ytterligare åtgärder behövs för att alla elever ska ges förutsättningar att lägst nå målen för utbildningen.

4 (11)

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Varje elev ges minst en gång per termin ett utvecklingssamtal där man med den individuella studieplanen som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

6 (11)

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, ska rektor, enligt 8 kap. 1 a § gymnasieförordningen, se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas och elever eller vårdnadshavare erbjuds möjlighet att delta i utarbetandet. Av åtgärdsprogram ska framgå vilka behov eleven har, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. I samtal med skolans rektorer och lärare framgår att för elever i behov av särskilt stöd utarbetas i regel åtgärdsprogram. Elevernas mentorer svarar för upprättande av åtgärdsprogram, men även andra lärare samt specialpedagog är ofta med i detta arbete. Gymnasierektorn beslutar om åtgärdsprogrammen som upprättas för eleverna på Fordonsprogrammet och rektorn beslutar om åtgärdsprogram för eleverna på Byggprogrammet samt Individuella programmet. Under det senaste året har skolan genomfört utbildning i upprättande av åtgärdsprogram. Flera av lärarna uppger dock att de upplever svårigheter i hur åtgärdsprogrammen ska formuleras. Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har granskat kan konstateras att dessa sällan relaterar till kursplanernas mål och vad man vill uppnå på kortare och längre sikt. Skolinspektionen bedömer att skolans åtgärdsprogram behöver förbättras. Detta behöver skolan åtgärda.

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller istället 14 a kap. skollagen och den nya diskrimineringslagen (2008:567). De nya bestämmelserna innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheterna för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Skolinspektionens tillsyn avser endast planen mot kränkande behandling. Planen ska utgå från en aktuell kartläggning och innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. Enligt 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planerna mot diskriminering och kränkande behandling ska eleverna vara delaktiga vid framtagandet, uppföljning och bearbetning av planen mot kränkande behandling.

Vid tillsynstillfället har Edströmska gymnasiet inte upprättat en plan mot krän-

kande behandling. Skolinspektionen har i stället granskat den likabehandlingsplan från april 2008 som finns vid Edströmska gymnasiet. Vid tillsynsbesöket framgår att planen inte har utarbetats utifrån en aktuell kartläggning av skolans specifika behov, vilket ska vara utgångspunkt för de insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Vid intervjuer på skolan framgår att lärare och elever har medverkat i framtagandet av likabehandlingsplanen.

Skolinspektionen bedömer att Edströmska gymnasiet behöver upprätta en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

Motivering

Skolan har inte specialutformade program

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.5 Skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
Ej relevant	Ej relevant

Motivering
Skolan har inte lokala inriktningar

3.1.6 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.7 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. (1997:702) ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisningen ska främja skolans kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Enligt förordningen ska en skolas kvalitetsredovisning bl.a. innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse

för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska även uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Vidare ställs krav på elevers och personals delaktighet i arbetet med kvalitetsredovisningen. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta.

Skolinspektionen har tagit del av två olika versioner av skolans kvalitetsredovisning för läsåret 2007/2008, daterade 2008-11-18 och 2009-08-31. Dessa avser både gymnasieskolan och vuxenutbildningen och innehåller bl.a. en översiktlig beskrivning av skolans verksamhet och organisation, en strategisk del, beskrivning av rutiner/system för kvalitetsarbetet, redovisning av skolans kunskaps- och utvecklingsuppdrag och skolans arbete med normer och värden samt uppföljning av åtgärder enligt föregående kvalitetsredovisning. För gymnasieskolan redovisas uppgifter om andelen elever som efter slutförd gymnasieutbildning är behöriga till högskola respektive andelen elever som erhåller arbete efter examen. Andelen elever som är behöriga till högskola redovisas även uppdelat utifrån inriktning på studierna. I anslutning till uppgifterna finns analys och förslag till åtgärder för utveckling. Skolans likabehandlingsplan följs upp i kvalitetsredovisningarna. Skolinspektionen konstaterar dock att skolans kvalitetsredovisningar saknar uppgifter om kunskapsresultat och analys av måluppfyllelse i förhållande till kunskapsmål i olika ämnen.

Skolinspektionen bedömer att skolans kvalitetsredovisning inte uppfyller förordningens krav. Detta behöver åtgärdas.

Stockholm 13 november 2009

Carin Wolf

Birgitta Olsson

Erica Sahlin